

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

ผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาที่มีปัญหาทางการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็ก

THE EFFECTS OF CROSS-AGE PEER TUTORING TO READING-ALoud ABILITY OF ELEMENTARY
SCHOOL STUDENTS WITH READINGS STRUGGLING IN SMALL-SIZE SCHOOL

นางสาวภัทรพร พันธุ์สิวกานต์ *

Pattraporn Pansiwakarn

อาจารย์ ดร. ฉัตรวรรณ ลัญฉวรรธนะกร **

Chattrawan Lanchwathanakorn, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีปัญหาทางการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็กกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่มีปัญหาทางการอ่าน ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนบ้านसानฝัน จังหวัดตรัง จำนวน 12 คน ใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง 2) แบบฝึกอ่านออกเสียงโดยใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น 3) แผนกิจกรรมการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น วิธีการดำเนินการวิจัยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน 3) การออกแบบแผนกิจกรรมและสร้างเครื่องมือวิจัย 4) การสอนอ่านออกเสียงโดยใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น (ใช้วิธีการอ่านซ้ำ) 5) การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นมีค่าสูงกว่าก่อนการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: noo_pung@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: mchattrawan@yahoo.com

ISSN1905-449

Abstract

The purpose of this research was to study effects of cross-age peer tutoring to reading-aloud ability of elementary school students with readings struggling in small-size school. Samples of this research were 12 students with readings struggling, academic year 2015 of Bansanphan School, Trang Province for 12 weeks. The research instruments were consisted of 1) reading-aloud ability test 2) reading-aloud practice of cross-age peer tutoring 3) activity plans of cross-age tutoring. The stages of this research were 1) studying the fundamental information and review literature 2) selecting students with readings struggling 3) designing activity plans and research instruments 4) practicing reading-aloud by cross-age tutoring (repeated reading) 5) analysis and summary. This research was analyzed by using arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The result was the post-test arithmetic mean score of reading-aloud ability by cross-age peer tutoring technic was higher than the pre-test at the .05 level of significance.

คำสำคัญ: การใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น / ความสามารถในการอ่านออกเสียง / นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน

KEYWORDS: CROSS-AGE PEER TUTORING TECHNIC / READING-ALoud ABILITY / STUDENTS WITH READINGS STRUGGLING

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อทุกคนเพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ผู้อ่านจำเป็นต้องรู้และใช้วิธีการอ่านอย่างถูกต้อง เมื่อเกิดความชำนาญผู้อ่านจะมีความรู้ที่กว้างขวาง (สุนันทามัน เศรษฐวิทย์, 2537) การอ่านไม่ได้เป็นทักษะที่เกิดขึ้นเอง หากเกิดจากการประสานของทักษะต่าง ๆ ผู้อ่านจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ (บันลือ พลฤกษ์วัน, 2538) จึงนับได้ว่าประสบการณ์รอบตัวมีอิทธิพลต่อการอ่าน แม้ผู้อ่านจะมีสติปัญญาดีเพียงใดก็ตาม หากไม่ได้รับการส่งเสริมจากครูและผู้ปกครองก็จะทำให้ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ (กานดา ศรีพรวิสิฐ, 2539) การอ่านจึงเปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ความสำเร็จในชีวิต จึงควรปลูกฝังให้นักเรียนรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็กนิสัยรักการอ่านจะติดตัวไปจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่และเมื่อโตขึ้นจะสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตต่อไป (ประเทิน มหาจันทร์, 2530)

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ประจำปีการศึกษา 2555 โดยสำนักทดสอบทางการศึกษาพบว่า มีนักเรียนจำนวนมากที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั่วประเทศ พบว่ามีนักเรียนที่มีปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จำนวน 35,000 คน คิดเป็นร้อยละ 5 และอีกประมาณ 2 แสนคน มีปัญหาอ่านไม่คล่องเขียนไม่คล่อง ตัวเลขดังกล่าวถือว่าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างสูง จากการศึกษางานวิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

พบว่าปัญหาด้านการอ่านยังคงเกิดขึ้นเรื่อยมา ทั้งนี้กรณีการ พวงเกษม (2535) ได้ระบุถึงปัญหาที่พบในการสอนอ่านมี 2 แบบคือ การอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ซึ่งปัญหาที่พบบ่อยคือ การอ่านออกเสียง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา รักวงษ์ฤทธิ์ (2550) และบังอร พานทอง (2549) ที่กล่าวถึงปัญหาการอ่านที่พบในปัจจุบัน ได้แก่ การอ่านลับตัวอักษร การอ่านสลับคำ การอ่านไม่ชัด การอ่านย้อนกลับไปกลับมา การอ่านข้ามบรรทัด การอ่านตะกุกตะกัก การอ่านตัวสะกดไม่ได้ การอ่านเสียงดัง-เสียงค่อย การอ่านเป็นคำอื่น การอ่านเพิ่มคำ การเว้นวรรคตอน เสียงและจังหวะที่ใช้ในการอ่าน จะเห็นได้ว่าปัญหาการอ่านยังคงเกิดขึ้นกับนักเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้เวลาจะผ่านมานานก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวก็ยังคงอยู่และจะเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆหากครูผู้สอนปล่อยปละละเลย ทั้งนี้หากครูผู้สอนพบว่านักเรียนยังอ่านไม่คล่อง ครูผู้สอนควรช่วยเหลือนักเรียนโดยส่งเสริมให้นักเรียนอ่านให้คล่อง ไม่ควรให้นักเรียนอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียนขณะที่นักเรียนยังอ่านไม่คล่องเพราะจะทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและอาจส่งผลให้ไม่ชอบอ่านหนังสือ เกิดปัญหาการอ่านต่อไป (เพ็ญแข สุภิกิตย์, 2526)

การสอนอ่านสามารถทำได้หลายวิธีอาทิ สอนโดยครู ฝึกอ่านด้วยตนเอง ฝึกอ่านโดยเพื่อนช่วยสอน เทคนิคการสอนโดยเพื่อนช่วยสอนแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ สอนโดยเพื่อนระดับเดียวกัน (peer tutoring) สอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น (cross-age tutoring) (Kalkowski, 1995) โดยให้รุ่นพี่เป็นผู้ถ่ายทอดบทเรียนให้รุ่นน้อง ข้อดีของเทคนิคเพื่อนช่วยสอน Miller (1989) ได้กล่าวว่าเทคนิคนี้เป็นการช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ทำให้การเรียนสนุกสนานและมีชีวิตชีวาว่าการสอนโดยผู้ใหญ่เนื่องจากนักเรียนใช้ภาษาในระดับเดียวกันในการสื่อสาร นักเรียนมีพื้นฐานทางสังคมและพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกัน มีระดับสติปัญญาและเจตคติที่คล้ายกัน ซึ่งทำให้นักเรียนนำประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ในการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจบทเรียนได้ดี กล่าวที่จะแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบและรู้สึกเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นมากกว่าเรียนกับครู เทคนิคการสอนนี้มีประโยชน์ต่อครู นักเรียนที่เป็นผู้สอนและผู้เรียนเพราะนอกจากจะเพิ่มทักษะทางการเรียนให้แก่เด็กทั้งสองฝ่ายแล้ว ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกันและพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมอีกด้วย (Rosner, 1996)

การประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประเมินการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ประจำปีการศึกษา 2555 ได้ให้ข้อมูลคะแนนความสามารถทางด้านภาษาของนักเรียน ส่วนใหญ่พบว่าอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่จะประสบปัญหานักเรียนอ่านไม่ออก โรงเรียนขนาดเล็กก็เช่นกัน จากงานวิจัยของวรรณวิษา เภาวิเศษ (2549) ได้ระบุว่าโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางไม่สามารถสอนได้ทุกกลุ่มสาระวิชาในชั้นเดียวกันทำให้ครูผู้สอนต้องรับภาระงานเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นมนตรี ศรีเพชร (2546) ยังได้กล่าวว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กขาดงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนด้านต่างๆ ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล ผู้บริหารและครูย้ายบ่อย ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองทำให้นักเรียนลดลงส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่ ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องหารูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับบริบท ปัญหาด้านต่างๆเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

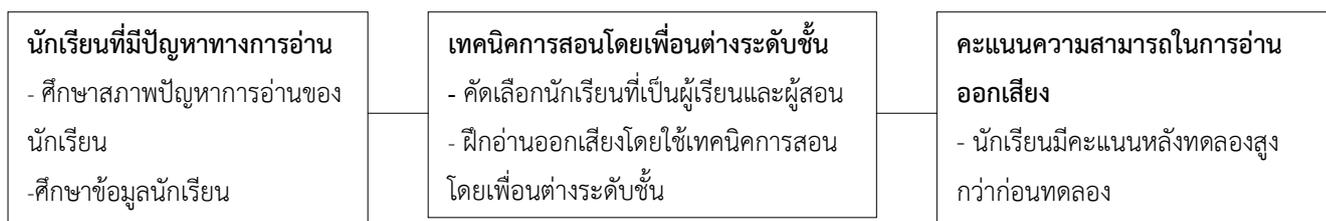
โรงเรียนบ้านसानฝัน (นามสมมติ) เป็นโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง มีนักเรียนจำนวน 62 คน เป็นโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นและมีปัญหาตรงกับข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น นักเรียนใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสาร ทำให้เกิดการออกเสียงที่ผิดเพี้ยนส่งผลกระทบต่อ การอ่านและการเขียน เนื่องจากนักเรียนไม่ค่อยได้เรียนอย่างสม่ำเสมอและทางครอบครัวไม่เห็นความสำคัญ ของการศึกษาเท่าที่ควรทำให้ขาดแรงจูงใจในการเรียน รู้สึกเบื่อหน่ายและไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควรส่งผลให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น ๆ นอกจากนี้จากการประเมินการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา พบว่านักเรียนมีผล การอ่านอยู่ในระดับพอใช้ถึงอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่องเป็นจำนวนมาก เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียน ขนาดเล็กซึ่งมีปัญหาในหลายๆด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆที่กำลังมาข้างต้นและ เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว มีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงเพื่อจะ ให้ นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านออกเสียงที่ดีนำไปสู่การอ่านคล่องและอ่านจับใจความบทเรียนวิชาต่าง ๆ ต่อไป

ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการวิจัยเรื่องผลของการใช้เทคนิคการสอนโดย เพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านในโรงเรียน ขนาดเล็ก เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านในโรงเรียน ขนาดเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออก เสียงของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีปัญหาทางการอ่านในโรงเรียนขนาดเล็ก

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา บัญชีคำศัพท์พื้นฐาน รูปแบบการสอนอ่าน นักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน การสอนอ่านออกเสียงจากเอกสารและงานวิจัย

ที่เกี่ยวข้อง รูปแบบเทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) คัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะอ่านออก อ่านคล่อง ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีการประเมินการอ่านของนักเรียนครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน ส่วนเกณฑ์ในการประเมินการให้คะแนน มี 7 ระดับ ได้แก่ระดับดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง ปรับปรุงเร่งด่วน อ่านไม่ออก / อ่านไม่คล่อง ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านที่มีคะแนนการอ่านอยู่ในระดับพอใช้ ปรับปรุง ปรับปรุงเร่งด่วนและอ่านไม่ออกอ่านไม่คล่อง มีนักเรียนทั้งหมด 12 คน ศึกษาลักษณะปัญหาทางการอ่านของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านทั้ง 12 คนเป็นรายบุคคลจากการอ่านออกเสียงจากแบบเรียน นิทาน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆที่เหมาะสมกับช่วงวัย ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เพื่อศึกษาลักษณะสภาพปัญหาในการอ่านออกเสียงอย่างละเอียด

3) ออกแบบแผนกิจกรรมและสร้างเครื่องมือวิจัย

3.1) ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาออกแบบแผนกิจกรรมการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านโดยจัดกิจกรรมในช่วงตอนเช้าก่อนเข้าเรียน พักกลางวัน หรือหลังเลิกเรียน ทั้งนี้ นักเรียนสามารถเลือกช่วงเวลาของตนเองสะดวกได้ (เนื่องจากนักเรียนบางส่วนต้องช่วยงานโรงเรียน) ทำกิจกรรมวันละ 30 นาที สัปดาห์ละ 5 วัน เป็นเวลา 12 สัปดาห์ รวม 60 วัน นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2) ผู้วิจัยนำแผนกิจกรรมมาใช้ในการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบฝึกอ่านออกเสียงโดยใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียง และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง สร้างตารางวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง เกณฑ์การให้คะแนน แบบทดสอบแต่ละครั้งมีจำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน ถ้าอ่านคำหรือประโยคถูกต้องให้ 1 คะแนน ถ้าอ่านคำหรือประโยคผิดให้ 0 คะแนน แบบทดสอบทุกชุดมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน (การอ่านประโยคจะต้องอ่านถูกต้องทุกคำ เนื่องจากผู้วิจัยนำคำศัพท์พื้นฐานมาสร้างประโยคและการฝึกอ่านซ้ำจะช่วยให้ นักเรียนเกิดคำคุ้นตา สามารถอ่านออกเสียงได้ดีขึ้น) นำเครื่องมือที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3) ทดลองใช้เครื่องมือกับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหาระดับความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง มีระดับความยากตั้งแต่ 0.28 – 0.78 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.28 – 0.85

4) การสอนอ่านออกเสียงโดยใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น มีขั้นตอนในการสอนอ่านดังนี้

4.1) เลือกนักเรียนที่เป็นผู้สอนและผู้เรียน (นักเรียนผู้เรียนมีระดับการอ่านในระดับดีเยี่ยม) จับคู่กับนักเรียนผู้เรียนและผู้สอนโดยถามความสมัครใจจากนักเรียน อัตราส่วนที่ใช้ผู้เรียนต่อผู้สอน 2: 1

4.2) ชี้แจงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น

4.3) ทดสอบก่อนเรียน พร้อมนำผลที่ได้ของนักเรียนไปชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนฟังเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการอ่านของนักเรียนที่เป็นผู้เรียน

4.4) ฝึกอ่านออกเสียงโดยใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นด้วยวิธีการอ่านซ้ำ เมื่ออ่านถูกต้องครบทุกคำ นักเรียนที่เป็นผู้สอนบอกเขียนคำที่อ่าน

4.5) การทดสอบหลังเรียนใช้ข้อสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

4.6) ผู้วิจัย นักเรียนที่เป็นผู้สอน นักเรียนที่เป็นผู้เรียนร่วมกันอภิปรายกิจกรรม

5) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล มีรายละเอียดดังนี้

5.1) คำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนและหลังทดลอง

5.2) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนและหลังทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t – test)

5.3) เปรียบเทียบพัฒนาการของการอ่านซ้ำโดยภาพรวมนำเสนอในรูปกราฟ

5.4) นำเสนอข้อมูลความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการบันทึกของนักเรียนที่เป็นผู้สอนและผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการทำกิจกรรมในรูปการบรรยาย

ผลการวิจัย

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านออกเสียงหลังการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น มีค่าสูงกว่าก่อนการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านออกเสียงก่อนและหลังการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

อภิปรายผล

1. ด้านการใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น

การใช้เทคนิคการสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้นทำให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนพัฒนาทักษะการสอนได้เป็นอย่างดีเพราะมีความแม่นยำและเชี่ยวชาญในเนื้อหามากขึ้น การสอนในแต่ละครั้งเป็นการทบทวนเนื้อหาไปในตัว สอดคล้องกับ Derrick (2015) ได้กล่าวว่าวิธีนี้นอกจากจะพัฒนาทักษะความรู้ของนักเรียนที่เป็นผู้สอนแล้วยังสร้างความรู้สึกภาคภูมิใจอีกด้วย จากการวิจัยพบว่าเมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนทดสอบหลังเรียน นักเรียนที่เป็นผู้สอนจะคอยลุ้นคะแนนว่าจะเพิ่มขึ้นจากทดสอบก่อนเรียนหรือไม่ ถ้าคะแนนเพิ่มขึ้นมากหรือคือน้อยมากนักเรียนที่เป็นผู้สอนจะดีใจ มีกำลังใจในการสอนอ่านครั้งต่อไป ขณะที่สอนอ่านเมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้อง นักเรียนที่เป็นผู้สอนพยายามหาวิธีเพื่อให้อ่านได้ถูกต้อง ทุกครั้งก่อนให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนลงมือฝึกจริง ผู้วิจัยจะให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนอ่านออกเสียงให้ฟังเพื่อความถูกต้อง แม่นยำและนำปัญหาจากการทดสอบก่อนเรียนมาแนะนำแก่นักเรียนที่เป็นผู้สอนก่อนลงมือฝึกจริง นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบให้แก่แก่นักเรียนที่เป็นผู้สอน ซึ่งจะต้องรู้หน้าที่ของตนเองโดยทรงสถิต กิตติคุณวัจนะ (2522) ได้

กล่าวว่าการเลือกนักเรียนที่เป็นผู้สอนควรคำนึงความรับผิดชอบของนักเรียนผู้นั้นด้วยเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการทำกิจกรรม ฝึกการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าจากงานวิจัยของ Derrick (2015) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้สอนมีประสบการณ์มากขึ้น จะนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาพัฒนาจนเกิดวิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ จากการสังเกตของผู้วิจัย เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะตัว ค ไม่ได้ นักเรียนที่เป็นผู้สอนจะค่อย ๆ ออกเสียงซ้ำ ๆ ให้ฟัง เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนออกเสียง นักเรียนที่เป็นผู้สอนจะลากมือคล้าย ๆ กับวาทยกรให้สัญญาณแก่นักดนตรีเพื่อให้ให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนออกเสียงตาม หากนักเรียนที่เป็นผู้เรียนอ่านคำศัพท์พื้นฐานไม่ได้ นักเรียนที่เป็นผู้สอนจะใช้วิธีการบอกไปโดยจะบอกไปจากสิ่งใกล้ตัว เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนตอบถูก จะสอนสะกดคำอีกครั้ง นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมและฝึกระเบียบวินัยในชั้นเรียน (Paquette, 2009) เทคนิคนี้เป็นการทำงานร่วมกันของนักเรียน ไม่เฉพาะแค่คู่ตัวเองเท่านั้น เพราะบางครั้งมีการเปลี่ยนคู่เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้สอนไม่มาโรงเรียน โดยมีการยืมตัวนักเรียนที่เป็นผู้สอนมาสอนแทน ซึ่งบรรเจอดพร รัตนพันธุ์ (2540) ได้ให้ความเห็นว่า อัตราส่วนระหว่างผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องเหมือนกันตลอดระยะเวลาทดลอง นักเรียนต้องปรับพฤติกรรมในการทำงานร่วมกัน ต้องใส่ใจในความรู้สึกและควบคุมอารมณ์ของตนเองให้ได้ การตรงต่อเวลา ทั้งนักเรียนที่เป็นผู้เรียนและผู้สอนจะรู้หน้าที่ของตนเองไม่โอ้อ้อ นอกจากนี้ Miller (1989) ได้กล่าวว่านักเรียนที่เป็นผู้เรียนและผู้สอนควรมีพฤติกรรมที่เหมาะสม ทั้งในเรื่องการสอน การตอบ-ถามคำถาม การสาธิต การจัดการแก้ปัญหาต่างๆ การให้กำลังใจและการชมเชย นักเรียนที่เป็นผู้เรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลองเนื่องจากมีความรู้สึกสบายใจ ไม่กดดันในการทำกิจกรรมสอดคล้องกับ เพ็ญสุข ภูตระกูล (2528) ที่กล่าวว่ากิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง หมดความกังวลและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วน Paterson and Elliott (2006) ได้กล่าวว่าอายุที่ใกล้ชิดกันจะสร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นทางการทำให้ทั้งนักเรียนที่เป็นผู้เรียนและผู้สอนรู้สึกสบายใจเมื่อเกิดข้อผิดพลาดไม่รู้สึกรู้สึกอับอายหรือรู้สึกเหมือนถูกข่มขู่ ทั้งนี้การจับคู่นักเรียนสามารถให้นักเรียนเลือกได้ตามความสมัครใจ จับคู่นักเรียนที่มีลักษณะบางอย่างเหมือนกัน ส่วนนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมไม่ควรจับให้อยู่กลุ่มเดียวกัน เพราะจะควบคุมกิจกรรมได้ยากและหากให้นักเรียนสอนกันไประยะหนึ่งโดยนักเรียนชุดเดียวกันอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมครูควรให้ความสนใจนักเรียนตามความเหมาะสมและไม่ควรไปยุ่งเกี่ยวกับนักเรียนมากเกินไปเพราะนักเรียนจะรู้สึกไม่เป็นอิสระ (บรรเจอดพร รัตนพันธุ์, 2540; ทรงสถิต กิตติคุณวัจนะ, 2522)

อัตราส่วนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ระหว่างนักเรียนที่เป็นผู้เรียนต่อนักเรียนที่เป็นผู้สอน 2 : 1 ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยพบว่า อัตราส่วนที่ใช้สามารถยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของบริบทในการวิจัย (ทรงสถิต กิตติคุณวัจนะ, 2522; เพ็ญสุข ภูตระกูล, 2528; ยุกา บุญวิเศษ, 2536; บรรเจอดพร รัตนพันธุ์, 2540)

2.ด้านการอ่านออกเสียง

ผลการวิจัยพบว่าการสอนอ่านออกเสียงด้วยการอ่านซ้ำช่วยให้นักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจนขึ้น โดยส่วนใหญ่จะพบว่านักเรียนอ่านซ้ำคนละไม่เกิน 3 ครั้ง จะมีอ่านครั้งที่ 4 ไม่มากนัก ซึ่งงานวิจัย

ของ Kuhn (2004) พบว่าวิธีนี้มีเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ประสบการณ์ที่ยากขึ้นในการถอดรหัส การอ่านให้คล่อง โดยนักเรียนอ่านข้อความสั้นๆซ้ำหลายๆครั้งจนอ่านได้ถูกต้องชัดเจน นักเรียนจะอ่านข้อความประมาณ 3 – 5 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีคะแนนผลการอ่านออกเสียงเพิ่มขึ้น และนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ดังนี้

- 1) อ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์และตัวสะกด คำควบกล้ำ ออกเสียงตัว ร-ล อักษรนำ คำที่มีตัวการ์นต์ รร พยัญชนะที่ออกเสียงและไม่ออกเสียงได้ถูกต้อง
- 2) อ่านออกเสียงไม่ช้าหรือเร็วเกินไป ไม่ตะกุกตะกัก ไม่ขี้นิ้วตามคำที่อ่าน
- 3) ไม่อ่านตู่คำ ตกหล่นหรือข้ามคำ
- 4) อ่านได้ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่นอ่านให้ฟัง
- 5) ใช้น้ำเสียงชัดเจนเหมาะสมในการอ่าน

3.ด้านนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน

จากการศึกษานักเรียนที่มีปัญหาการอ่านเป็นรายบุคคล ปัญหาการอ่านที่พบมีดังนี้

- 1) จำเสียงและรูปพยัญชนะ สระ ไม่แม่นยำ ส่งผลให้ไม่สามารถออกเสียงคำได้ถูกต้อง
- 2) ออกเสียงคำที่มีวรรณยุกต์ไม่ถูกต้องโดยเฉพาะคำที่มีอักษรต่ำและอักษรสูง
- 3) ออกเสียง ร ล เป็นเสียงเดียวกัน
- 4) ออกเสียงคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง เช่น กราบ ออกเสียงเป็น กาบ, กวาง ออกเสียงเป็น ฟาง, ขวา เป็น ผา, ควาย เป็น ฟาย
- 5) เนื่องจากนักเรียนใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน จะพูดภาษาไทยกลาง เฉพาะกับครูผู้สอน ทำให้การออกเสียงพยัญชนะบางตัวผิดเพี้ยนไป ส่งผลให้นักเรียนเขียนคำผิดตามไปด้วย พยัญชนะที่นักเรียนออกเสียงผิดมีดังนี้ ก ออกเสียงเป็น ค/ ข ออกเสียงเป็น ก่อ/ค ออกเสียงเป็น ก/ง ออกเสียงเป็น ฮ ,อ/ จ ออกเสียงเป็น ช/ฉ ออกเสียงเป็น จ่อ/ช ออกเสียงเป็น จ/ช ออกเสียงเป็น ส/ย ออกเสียง ควบ ยง ขึ้นจมูก/ ต ออกเสียงเป็น ท/ถ ออกเสียงเป็น ต้อ/ท ออกเสียงเป็น ต/ป ออกเสียงเป็น พ/ผ ออกเสียง เป็น ป้อ/ฝ ออกเสียงเป็น ฟ้อ,คว้อ/พ ออกเสียงเป็น ป/ฟ ออกเสียงเป็น คว้อ/ห ออกเสียงเป็น อ้อ/ฮ ออกเสียง ง ขึ้นจมูก

ผลการศึกษานักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่านเป็นรายบุคคลข้างต้นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญแข สุภิกิตย์ (2526) ที่พบปัญหาการอ่านคือ นักเรียนอ่านออกเสียงคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง ออกเสียง ร,ล ไม่ชัดเจน ออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ผิด

4.ด้านโรงเรียนขนาดเล็ก

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กจำเป็นต้องหารูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับบริบท และปัญหาต่างๆเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน โรงเรียนบ้านसानฝัน (นามสมมติ) เป็นโรงเรียน ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดตรัง มีจำนวนนักเรียน 62 คน บุคลากรทางการศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำการ 3 คน ครูอัตราจ้าง 3 คนและ

นักการภารโรง 1 คน จะมีครูเวรประจำวันและนักเรียนเป็นผู้ประกอบอาหารกลางวันเนื่องจากไม่มีแม่ครัว ปัญหาที่พบมีดังนี้ ครู 1 คนต้องสอนครบทุกกลุ่มสาระที่ตนเองไม่ถนัดรวมทั้งภาระงานด้านอื่น ๆ ครูบางคนต้องสอนคละชั้นทำให้ให้ความรู้แก่นักเรียนได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ซึ่งงานวิจัยของรัชนิวรรณ สมานมิตร (2554) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นว่าควรมีการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนและปรับวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่ของโรงเรียนบ้านसानฝันไม่ได้จบสาขาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มาโดยตรง ครูบางส่วนขาดความกระตือรือร้นในการสอน สอนตามตำราให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่มีเทคนิควิธีการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด การวัดผลและประเมินที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรโดยให้นักเรียนเลื่อนชั้นเรียนทั้งๆที่ยังอ่านไม่ออกคิดเลขไม่ได้ พื้นฐานการเรียนในช่วงประถมศึกษาตอนต้นที่ไม่เพียงพอ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสอนในระดับชั้นที่สูงขึ้น ผู้บริหารขาดประสิทธิภาพในด้านการบริหารจัดการด้านบุคลากร ด้านวิชาการ สภาพครอบครัวของนักเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราไม่มีรายได้ไม่แน่นอนและไม่นิยมส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองเนื่องจากปัญหาด้านการคมนาคมขนส่ง แต่ผู้ปกครองที่มีฐานะจะส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนเอกชนในเมืองเนื่องจากไม่มั่นใจในการศึกษาของโรงเรียนส่งผลให้จำนวนนักเรียนลดลง ปัญหาการเอาใจใส่ด้านการเรียน การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุตรหลาน เมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล บางส่วนมีพฤติกรรมเกเร เสพยาเสพติดหรือพฤติกรรมซู้สาวและต้องเข้าศึกษาต่อในระบบการศึกษานอกโรงเรียน ด้านภาษานักเรียนใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสาร ยกเว้นเมื่อพูดกับครูจะใช้ภาษาไทยกลางจึงเกิดการออกเสียงที่ผิดเพี้ยนส่งผลกระทบต่อการอ่านและการเขียน ปัญหาที่กล่าวมานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณวิษา เกาวิเศษ (2549) ที่ระบุว่าโรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางไม่สามารถสอนได้ทุกกลุ่มสาระวิชาในชั้นเดียวกันทำให้ครูต้องรับภาระงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มนตรี ศรีเพชร (2546) ยังได้กล่าวว่าโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรทำให้เกิดปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน สอนได้ไม่เต็มที่เนื่องจากภาระงานที่มาก ครูแต่ละคนสอนมากกว่าหนึ่งชั้นเรียนและต้องสอนทุกวิชาซึ่งขาดความรู้ในวิชาที่ตนไม่ถนัด ขาดงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนด้านต่างๆครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการวัดและประเมินผล ผู้บริหารและครูย้ายบ่อย ผู้ปกครองนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนในเมืองทำให้นักเรียนลดลงส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนอ่านออกเสียงสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน ควรศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจะได้แก้ปัญหาให้ตรงจุดเพราะนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านแต่ละคนอ่านออกเสียงแตกต่างกัน บางคนมีปัญหาเกี่ยวกับอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียง ใช้ภาษาถิ่นในชีวิตประจำวัน ออกเสียงไม่ชัดตั้งแต่เด็ก เนื่องจากการเลี้ยงดู

2.การคัดเลือกนักเรียนที่เป็นผู้สอน ครูผู้สอนควรคัดเลือกนักเรียนที่อ่านออกเสียงได้ถูกต้องชัดเจน ทุกครั้งก่อนให้นักเรียนที่เป็นผู้สอนฝึกนักเรียนที่เป็นผู้เรียนอ่าน ครูผู้สอนจำเป็นต้องตรวจสอบความถูกต้องก่อนลงมือฝึกจริง

3.การคัดเลือกนักเรียนที่เป็นผู้สอน ควรเลือกนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ มีความอดทน สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เมื่อนักเรียนที่เป็นผู้เรียนรู้สึกเบื่อหรือท้อแท้ไม่อยากทำกิจกรรม นักเรียนที่เป็นผู้สอนจะต้องไม่รู้สึกรู้สึกร่วมไปด้วยและต้องหาวิธีกระตุ้นให้เพื่อนกลับมาสนใจอีกครั้ง

4.การจับคู่นักเรียน ครูต้องถามความสมัครใจของนักเรียนทั้งสองฝ่าย มิฉะนั้นเมื่อทำกิจกรรมไปเรื่อยๆ นักเรียนบางคู่อาจจะทะเลาะกันได้ ส่งผลต่อกระทบต่อการทำกิจกรรม

5.เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมควรยืดหยุ่นและสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม เนื่องจากโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก นักเรียนมีหน้าที่ต้องช่วยงานโรงเรียน ดังนั้นนักเรียนสามารถเลือกเวลาว่างที่ตรงกันในการทำกิจกรรม

6.การอ่านซ้ำเป็นวิธีพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน นักเรียนสามารถอ่านซ้ำได้เรื่อยๆจนกว่าจะอ่านถูกต้องโดยมีนักเรียนที่เป็นผู้สอนคอยฝึกอ่าน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

กานดา ศรีพรวิสิฐ. (2539). *การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กิจกรรมชี้้นำการคิดในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่2* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทรงสถิต กิตติคุณวัจนะ. (2522). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). สาขาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรเจอดพร รัตนพันธุ์. (2540). *การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมผลการเรียนของนักเรียนด้อยสัมฤทธิ์ระดับ ประถมศึกษาโดยใช้เทคนิคการสอนเสริมเพื่อนต่างระดับ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต). สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บังอร พานทอง. (2549). *การวิเคราะห์ความสามารถและข้อบกพร่องในการอ่านและการเรียนรู้ภาษาไทย : กรณีศึกษานักเรียนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.

บันลือ พลเกษวัน. (2538). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ประเทิน มหาจันทร์. (2530). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

- เพ็ญแข สุภิกิตย์. (2526). ปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครเขตปทุมวัน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญสุข ภูตระกูล. (2528). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยให้เพื่อนช่วยสอนกับที่เรียนด้วยตนเอง (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี ศรีเพชร. (2546). การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี (สารนิพนธ์มหาบัณฑิต). คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพา บุญทวีสุข. (2536). ผลของการสอนซ่อมเสริมด้วย “วิธีพี่สอนน้อง” ที่มีต่อความสามารถในการออกเสียง คำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนิวรรณ สมานมิตร. (2554). การวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบคณะชั้นของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการปฏิบัติดี : พหุกรณีศึกษา. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (OJED) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 6 , 31-43. สืบค้นจาก <http://www.edu.chula.ac.th/ojed/doc/V54/v54d0003.pdf>
- วรรณวิชา เภาวิเศษ. (2549). สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน 10 จังหวัดภาคใต้ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา รักรวงษ์ฤทธิ์. (2550). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษารายบุคคลเพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีสมาธิสั้นในห้องเรียน (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สาขาวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2557). ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ ปีการศึกษา 2555 บทสรุป และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ภาษาอังกฤษ

- Derrick, D. (2015). Engaging Students as Tutors, Trainers, and Leaders. *English Teaching Forum*.
- Kalkowski, P. (2015). *Peer and cross-age tutoring, School improvement research series:Close-up#18*. [Online]. Available from:<http://www.nwrel.org/scpd/sirs/9/c018.html> [2015, 13 February].

- Kuhn, M. (2005). Helping students become accurate, expressive readers: Fluency instruction for small groups. *The Reading Teacher*, 58, 338-343.
- Miller, B.A. (2015). *The multi-grade classroom: A resource for small rural school; Book 7 Planning and using peer tutoring*. [online]. 1989. Available from : <http://www.nwrel.org/ruraled/publications/multig7.pdf>. (2015, 13 February).
- Paquette, K.R. (2009). Integrating the 6+1 Writing Traits model with Cross-Age Tutoring: An Investigation of Elementary Students' Writing Development. *Literacy Research And Instruction* 48, 28-38.
- Paterson, P.O. & Elliott, L.N. (2006). Struggling reader to struggling reader : High School students' responses to a cross-age tutoring program. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 49, 378-389.
- Rosner, R. (2015). *Students teaching students : A handbook for cross-age tutoring*. [Online]. Available from <http://www.nationalservicerresources.org/filemanager/download/589/sts.pdf>